

የ22 ዓመታት ተቃውሞና ውጤት

ራሄል ኖህ

ኢህአዴግ በልጣን ከጨበጠበት ጊዜ አንስቶ 23 አመታት በገንጠት ሊያስቆጥር ጥቂት ጊዜ ተርተውታል። ኢህአዴግ ሌሎች ፓርቲዎች በሀገሪቱ ተመዝግበው ስለጣዊው የፖለቲካ ትግል ጣድረግ እንደሚችሉ ካወጀበት ጊዜ በጊላ ቁጥራቸው በዛ ያለ ተቃዋሚ የፖለቲካ ፓርቲዎች ተመስርተዋል።

የኢህአዴግ ገዢ ሰዎች ለ20 አመታት በከፍተኛ ኃላፊነት እንደቆዩ ሁሉ በተለያዩ ተቃዋሚ ፓርቲዎች ውስጥ ጥቂት የጣዊነት ሰዎች ዛሬም ድረስ በአመራርነት ቦታ ላይ ይገኛሉ። የሀገራችን ተቃዋሚ ፓርቲዎች ላሉት 20 አመታት ያደረጉት ፖለቲካዊ እንቅስቃሴ ይህ ነው የሚባል ሀገራዊ ውጤትን ሲያስመዘግብ አልታየም።

የተቃዋሚ ፓርቲ መሪዎች የዚህን ምክንያት ኢህአዴግ ላይ ቢለጥፉም የአካሉም የብቃት፣ የፖለቲካ፣ በትራፒኒ፣ የአመራርና የአደረጃጀት ችግር ለውጤት አልባው ገዛቸው እንደ ምክንያት ነው። የተቃዋሚ ፓርቲ ሰዎችን የሚጓዙበትን መንገድ መልሰው የመረተሽ ባህሪ ያላቸው አይመስሉም። እነርሱ ብቻ የሚያስቡት ትክክለኛው መንገድ ነው ይላሉ። የሌሎችን አማራጭ ሀሳቦች አይደለም የመቀበል የመስማትም ናላት የላቸውም። የኢትዮጵያን ትንሳኤ የሚያመጣው የእነርሱ ጭንቅላትና እውቀት ብቻ አድርገው ይደመድማሉ። ሁሉም የሚረመዱበት መስመር ትክክልና ትክክል ነው ለእነርሱ።

ከእነርሱ ወዲያ ኢትዮጵያዊነት ላላር ነው፤ ከእነርሱ ውጭ ኢትዮጵያን ወደተሻለ መንገድ የሚያመጣ ሰው እና አመራጭ የትም አይገኝም። ይህ የተቃዋሚ ሰዎችን በጀምላ የማውገዝ ጉዳይ አይደለም፤ ላሉት 20 አመታት

ዶ/ር መረራ ጉዲና

ተቃዋሚዎች ሌሎች የኖሩትን በመስማት ሆነው የተገኙበትን በመገምገም የእነርሱ ባህሪን ምንነት ለመረዳት ይቻላል። ስለዚህ ተቃዋሚ ፓርቲዎች ዛሬ ላይም ቆሞ ብለው አካሄዳቸውን ይፈትሹ፤ በአንድ ወቅት ከየኛ ፕረስ ጋዜጣ ጋር ቃለ ምልልስ ያደረጉት ዶ/ር ያዕቆብ ኃይለማርያም ከላይ ለጠቃቀስኩት ነገር እንደተልቅ ግብዓት የሚሆኑ ናቸው።

ዶ/ር ያዕቆብ እንደገለፁት፡- በአሁን ወቅት እሳቸው በየትኛውም የፖለቲካ ፓርቲ ውስጥ አባል አይደሉም። ሁላችንም በግልፅ እንደምናውቀው ዶ/ር ያዕቆብ በ1997 ዓ.ም የትንጀት አመራርነት ህዝቡን አሳምነው በተቃዋሚ የፖለቲካ ታሪክ የኢህአዴግን መንበር በኃይልና የነፃነቱ እንቅስቃሴ ሲደረግ ዶ/ር ያዕቆብ አንዱ ሰው ነበሩ።

የትንጀት መረጋገጥና መጠላለፍ በጣሙን ያስደነግጣቸው ዶ/ር ያዕቆብ የኢትዮጵያን የተቃውሞ ፖለቲካ ሁኔታ ገምግመው ራሳቸውን ከየትኛውም ፓርቲ አባልነት አውጥተዋል። ዶ/ር እንዲሁት ለዚህ ጊዜ ላይ ለፓርቲዎች የትምህርት፣ የቁሳቁስና መሰል እገዛ በማድረግ የፖለቲካ እንቅስቃሴውን ያግዛሉ። ከዚያ ውጭ የፖለቲካ ፓርቲ አባልነት ይቅርብኝ ያሉበት

ፕ/ር በየነ ጸጥሮስ

ምክንያታቸው የተቃውሞ ፖለቲካ ገዢው መፈተሽ አለበት በማለት ነው።

ዶ/ር ያዕቆብ የተቃውሞ ፖለቲካው አካሄድ መፈተሽ አለበት፤ እስካሁን የተደረጉት እንቅስቃሴዎች ያመጡት ለውጥ የለም። ብለው ነው በሩቁ የተቃውሞ ፖለቲካውን እየቃኙ ለመጓዝ የፈለጉት። ይህን ሲያደርጉ የሀገሪቱ የፖለቲካ እንቅስቃሴ አያገባኝም፤ አይመለከተኝም ብለው አይደለም። በትምህርት፣ በምክር፣ በቁሳቁስና መሰል ድጋፎች የተለያዩ የፖለቲካ ፓርቲዎችን እንደሚያገዙ ተናግረዋል። ለረጅም አመታት የተቃውሞ ፖለቲካውን መንደር የነገሱበት ጉምቱ ፖለቲከኞች ከዶ/ር ያዕቆብ ሊማሩ ይገባል የምለውም ለዚህ ነው።

ዶ/ር ያዕቆብ እስካሁን እንዳየናቸው በፓርቲ መሪነት ቦታ ላይ ተቀምጠው የመታየት ናላትን አላሳዩም፤ የሰልጣን ጥም ቢኖራቸው ሌሎች የተቃዋሚ ፓርቲ ሰዎች ሲያደርጉት እንደሚኖሩት ቢያንስ አንድ ፓርቲ አቋ ቁመው ራሳቸውን በመሪነት መሾም አይላናቸውም ነበር። ማድረግም ይቻላል ነበር። ይሁንና ይህ አካሄድ የኢትዮጵያውያንን የለውጥ ናላት የሚያሳክ እንዳልሆነ ይከተሩ ስለገባቸው

ከዚህ ነገር ራሳቸውን አንቀሳቀሱ።

ለኢትዮጵያውያን የዲሞክራሲ፣ የመልካም አስተዳደር፣ የኢኮኖሚ ለውጥ... መሳሪያው አዳዲስ ፓርቲን እንደ ኢንክብተር አየራላል ማምጣት እንዳልሆነ በበተዘዋዋሪ ዶ/ሩ እየተናገሩ ነው። ኢህአዴግ “መቶ በመቶ ድምፅ አገኘሁ” ብሎ ለመናገር በሚዳደበት በዚህ ጊዜ ላይ እርስ በርሳቸው የሚወጋዝዙ የአንድ ፓርቲ ሰዎችን እያየን ነው። ኢህአዴግ የፖለቲካ ምህዳሩን መሰራተው ዘግቶታል ብለው እየደጋገሙ የሚነግሩን ፖለቲከኞች የተዘጋውን ምህዳር እንዴት እናስከፍት ብለው የጋራ ሽንገና ምክክር ከማድረግ ይልቅ ሁሉም በየፊናው ሲዳክር እናያቸዋለን።

የተቃዋሚ ፓርቲዎች በዚህ ጊዜ ላይ መደበኛ ስራቸው አድርገው የተያያዙት የኢህአዴግን አካሄድ ብቻ መውቀስና መዝለፍ ነው። በወቅላኛ በትችት ተቃናቃኝ ፓርቲን የጣለ ስርዓት በአለም ላይ ባልታየበት ሁኔታ፣ የኛዎቹ ፖለቲከኞች የኢህአዴግን አካሄድና ፖለቲካ መተቸታቸውን እንደ መደበኛ ስራ ተያይዘውታል። ስለዚህ የሀገራችን ተቃዋሚ ፓርቲዎች የዶ/ር ያዕቆብን ውሳኔ መለስ ብላችሁ በመመርመር አዲስ አካሄድ ብትቀይሱ መልካም ነው። ከ20 አመት የሚይተናክ እድሜ ያለው የተቃዋሚ እንቅስቃሴ ከ20 አመት በጎላም ባለበት መርገጡ አሳፋሪ ነው።

መተካካት የሚባለው ነገርም እናንተ ጋር እንደሚለራ እስካሁን አዲስ፣ የተሻለ አስተሳሰብና አመለካከት ላላቸው ሰዎች መንገዱ አመቻቹላቸው። ይህ ሲባል ግን እናንተ መልጭ ብላችሁ ጥፋ ማለት ሳይሆን፤ ከፋም ለማም የጊዜና የእውቀት ልምድ ስላላችሁ አዲሱን ኃይል ከጎን ሆናችሁ ልታገዙት ትችላልችሁ። ከምንም ከምንም በላይ ግን የተጓዢያቸውን ያንን መንገድ መለስ ብላችሁ መፈተሹ ላይ ትኩረት ብታደርጉ ይበጃል።

አየም

መቶ
ጀምሮ በጣ
እና በአለ-
መረጃና
መንገድ በ
: አሁንም
ናቸው።
ያህል ዕው
ሚሩ ጀግኑ
: 1ኛው
ተወላጅ
ጊዜ የለጠ
ከመረገጥ
ጀግኑት ነ
ካግ፤ ጨ
1 ላይ የ
ጀግና ሰው
መንገድ መ
ግን በወቅ
ሻ ብል
የምናውቁ
ከሞከሩም
ሪታዛብ ት

ኢ
አርሲ

የአስተ
የሚያሰኝ
ድሃ ሀገሪ
ሳይገለፍ
የሚያናገሩ

የሰነድ ጥያቄ የሞት ግብግብ በኢትዮጵያ

አንድ መሪ በምርጫ ሽንፈት አሊያም በህዝብ ግፊት ስልጣንን ወደአለመልቀቅ ገትርነት የገባ ልሳት ነው ከላይ የተጠቀሱት የሀገሪ ፖለቲካ «መገለጫዎች» በዜጎች ላይ እንደ መፃት የሚወርዱት።

የሰነድ ጥያቄ ምልክት ከሆነው መሪን የሰነድ አፍቅርተ ስልጣን የተነሳ የሀገሪ ዜጋ በመንግስቱ አትሞጣጥ። ባሉ ገትር መሪዎች እንደ ሾላ ረገፏል፤ ተረፈኗል፤ እግራ አውጧች ያለውም ሳይወድ በግዴ አገርን ጥሉ ተሰድዷል። ለረጅም ዘመናት የኢትዮጵያ ፖለቲካ መገለጫ ሆነው እልፍ አመታት ያስቆጠሩት እስራት፤ ግርፋት፤ አንግልት፤ ስደት እንዲሁም ሞት የሀገሪ ዜጋ በመሪዎቹ ላይ ሂሳ የማይሰነዝር ጭምት ሊያደርጉት ተፈታትነውት ናረዋል።

በአፍሪካ በተለይ ደግሞ በኢትዮጵያ ፖለቲካ ውስጥ በብቃት ማነስም ይሁን በደፍሞ መግፋት አሊያም ከህዝብ ቅቡልነት ማጣት የተነሳ «ስልጣን በቃኝ» ብሎ በትረ መንግስቱን ለተሻለ ሰው ያስረከበ መሪ ማግኘት የህልም እንጂ ነው።

እስኪ ወደፊትም ይሁን ወደ ጎሳ ወደ ግራም ይሁን ወደ ቀኝ ተጉዘው የኢትዮጵያን የፖለቲካ ታሪክ አገልግጠው ይፈትሹ! ይፈትሹ ይፈትሹ። በፈቃዱ አሊያም በህዝብ ፍላጎት ስልጣንን ለተሻለ ሰው አላልፎ የሰው የኢትዮጵያ መሪ ስም ይጥቀሱልኝ?...ከባድ ነው አይደለም? አዎ! በወጥተው ከባድ ነው! አላ አጥማጅ ወደ ተራራ፤ አዳኝ ወደ ከተማ እንደማይወጡ ሁሉ እንድ ኢትዮጵያዊ ስልጣን በቃኝ ያለን መሪ ፍለጋ ወደ ኮረብታማው የሀገሪ ፖለቲካ ታሪክ አይወጣም! አይሄድም።

አላ ባህር ውስጥ እንጂ ተራራ ላይ አይኖርም፤ ታዳኝ እንሰላ ሚካ ውስጥ እንጂ በፎቅ የተከበበ ከተማ ውስጥ አይገኝም። እንዲሁም ስልጣን በቃኝ ያለ መሪ የሰነድ ሀገራት ውስጥ እንጂ የኢትዮጵያ ታሪክ (ፖለቲካ) ውስጥ

አይገኝም።

ከጥንት እስከሀሳ ከነበሩ መሪዎችን ውስጥ የምንወዳቸውም የማንወዳቸውም መሪዎች ነበሩ። ሞት ሳይመጣባቸው አሊያም የመፈንቅለ መንግስት ሲራ ስለባ ሳይሆኑ በፊት ስልጣናቸውን ለተሻለ ሰው በማስረከብ ረገድ ለመወደድ የበቁ

መሪዎች ግን የሉንም።

በአንድ ወቅት አሊያም እስከ ዛሬ ድረስ በህዝብ ተወዳጅ ለመሆን የቻሉት በሌሎች ሀገራዊ ስራዎቻቸው እንጂ ስልጣን በቃኝ በሚለው ዲሞክራሲያዊ አስተሳሰባቸው አይደለም። ለቀጥር አታላች ከነበሩት እና በየዘመናቸው ሀገራን ካስተዳደሩ መሪዎች ውስጥ እከሌ ተብሎ ስሙ ለጥቅስ የሚበቃ መሪ ማጣታችን እንደ ሀዘብ ያሳዘናል፤ እንደ ሀገርም ማን ይሆን የሚበጀን ምላሌ የሚሆንን ያስብሰናል።

አሁ ቴዎድሮስ በእንግሊዞች አጣብቂኝ ውስጥ ገብተው ሽጉጣቸውን ባይጠጡ ኖሮ፤ ከሞቱበት አመት ምህረት ወደፊት ገፍተው በስልጣናቸው ላይ እንደማይከርሙ ምንም ማረጋገጫ የለም። በገዛ ሽጉጣቸው ባይሞቱ ኖሮ፤ በሌሎች የሀገር ውስጥ ተቀናቃኞቻቸው እስከሚገደሉ አሊያም እስከሚረከቡ ድረስ

ወይም ተፈጥሯዊ ሞት እስከሞቱ ድረስ ከዙፋናቸው ንቅንት አይሉም ነበር። ምክንያቱም በበጎ ፈቃደኝነት ስልጣን ለትቆ ለተሻለ ሰው ማስረከብ ለኢትዮጵያ መሪዎች «ሞት» ነው። ለዚህም ነው አማሊያናቸው ካልገደፋቸው ንቅንቅ የማይሉት።

ወይም ሳይሆን ግዴታ የሆነው ሞት «በቃዎች» ብሏቸው ነው።

«ስልጣን በቃኝ» ካላሉት ንግስት ዘውዲቱ በትረ ስልጣንን የተረከቡት ቀዳማዊ ኃይለስላሴ፤ እሳቸውም «በቃኝ» ሳይሉ ነበር ወታደራዊው ደርግ «በቃዎች» ብሎ የገለበጣቸው።

ጃንሆይ ስልጣን ላይ የቆዩት ለአርባ አራት አመታት ያህል ነው። አርባ አራት አመት ማለት ምን ማለት ይሆን? አርባ አራት አመት ማለት እኮ የኔ ልጅ፤ ቢኖሩበት ቢኖሩበት ሽረ ቢኖሩበት...እንዲህ እንደሞዛ ተቆጥሮ የማያልቅ እድሜ እኮ ነው። አንድ መሪ የአንድ ትውልድ ዘመን ለሚያህል ጊዜ ስልጣን ላይ ተቀምጦ «በቃኝ» ማለት ባለመቻሉ ለእሱ ክብር በማይመጥን ደረጃ በሌሎች «በቃዎች» ለመባል መብቃቱ «የኢትዮጵያ ቤተ መንግስት ወንበር የተሰራው ከአሜሪካ ወይም መጫ ነው እንዴ?» ያስብላል።

ጃንሆይን ገልብጦ ቤተ መንግስት የገባው ደርግ፤ በኢህአዴግ ተገልብጦ ከቤተ መንግስት ወጣ፤ መንግስቱ ኃይለማርያም ወደዙምባቡዊ ያቀነት የአስራ ሰባት አመቱ የስልጣን ጉዞ ካሳረፈባቸው ድካም «አረፍ» ለማለት አይደለም። እንደ ሌሎች የኢትዮጵያ መሪዎች የተጣባቸው «በቃኝ»ን ያለማወቅ አባዜ ነው ስደተኛ አድርጎ ያስቀመጣቸው።

የኢህአዴግን የሃያ ሁለት አመት የስልጣን ጉዞ የተመለከትን እንደሆነ፤ «ስልጣን በቃኝ» ያለ መሪ ማግኘት እንችል ይሆን?...አቶ ታምራት ሳይኔ ከጠቅላይ ሚኒስትርነታቸው የለቀቁት በሙስና ተወንጀለው እንጂ፤ ሀዘብ የሚወደኝ መሪ አይደለም፤ ስለዚህ ስልጣኔን ከኔ የተሻለ መሪ ይረከቡ ብለው አይደለም።

ከአቶ ታምራት ሳይኔ በጎላ ጠቅላይ ሚኒስትር ሆነው የነበሩት አቶ መለስ ዜናዊ «ስልጣን በቃኝ» ሳይሉ ነበር ሞት የቀደሟቸው። እንዴ በ2002 ዓ.ም፤ እንዴ በ2007 ዓ.ም ስልጣን እንደሚለቁ ሲናገሩ የነበሩት አቶ መለስ እንደ ሌሎች የኢትዮጵያ መሪዎች ሳይፈልጉ ነው ስልጣን የለቀቁት። የጠቅላይ ሚኒስትር ኃይለማርያም ደሳለኝ የስልጣን ጉዞ በምን እንደሚቋቋም ደግሞ ወደፊት አናየዋለን።

የኢ...

አርሴ...

የታላቁ የተጀመረበት በቅርቡ ተአዋሪ እንገር የሌለው እንደተደሙ አክብሮታል። ኢህአዴግ ለተቃውሞ በዚያ መምክንያት ግንባታውን አስተዋዕዮ ለማነሳሳት በሌላ በኩል ተከትሎ የጎምን ብትዘልልንጠቀምን ያለው መል።

ከነዚህ ኢህአዴግ ማስነሳቱ የይችላል። ሲበዙም በሀዳራው ይልቅ የበማስኬዱ ጠቃሚ ነው የፕሮፓጋንዳ ከመጠን ሲያሰላፍ ግድቡ የኢ በኢህአዴግ የመረመረው በታሪክ አ በያዘበት ግድብ መ...

ይህንን ስምተው ያውቃሉ?

ሕጻንዎ ደራሲ

በሶቪየት ኅብረት ለልማላታ በተባለው የካዛክ ሪፓብሊክ ዋና ከተማ የሚገኘው የመጽሐፍት ለባታሚ ድርጅት ለንድ የገገሞች ስብስብ የሆነ መጽሐፍ ለባተመ "የመጽሐፍ ስም" የሚል ሲሆን ታተሞ ለንደወጣ ወዲያው ከመቀጽ በተጀምሮ ለባለሙያዎች ሺ ቀኖች ተሸጦ ለለቀ። በዚያ ከተማ ውስጥ ያንን ያህል ቀኖች መጽሐፍ ባንድ ጊዜ ተሸጦ ስለሚታወቅ "ለባተች" የከተማዋ የዓመቱ ባለ ከፍተኛ ሽያጭ መጽሐፍ "—ወው" ሆነች።

ይህች ተደናቂ የገገሞች መጽሐፍ ራውሽን ለስፓንዲያኖቭ በተባለች የሥርዓት ልጅ የተደረሰች ከመሆንም በላይ በመጽሐፉ ልባስ ላይ የሚሆነውን ሥዕል የሠራቸውና ዋና ልባ ሱም ያዘጋጅታል ይህችው የሥርዓት ልባስ ነበረች። ለስፓንዲያኖቭ ገገሞች መጽሐፍ የጀመረችው ከሰባት ዓመት ዕድሜዋ ጀምሮ ነበር። (ለሸያሊዝም ከተባለው የሶቪየት ኅብረት ወርን ይመጽሉት የተገኘ)

ዶዶ ከዓለም ጠፋች

ዶዶ የምትባል ዓክዩ የምትመስል እንስሳ በዓለም ውስጥ ተገኘ የነበረው በሞሪሸስ ብቻ ነበር። ሞሪሸስ በሐንድ ውቅያኖስ ውስጥ የምትገኝ ደሴታማ አገር ናት። ዶዶ ወፍ ብትመስልም አትበርም - አትርጥም - እንዲያውም እንደሌሎች እንስሳት ለጥቂቅ የሚታወቅ በመሆኗ ራሷን ለመከላከል የሚችል ነበረች።

ዶዶ በመጠኑ የተሸላለመች ዓክዩን ትመስልና በሌላ በኩል ደግሞ ከዓክዩ ርገብም ሆነ ከሌላ የወፍ ዘርች በጣም ትለያለች። የሚተበር ብትሆንም ትንንሽ ከንፎች ላሏት። ከገዢቱ ጭንቀላቷ የተያያዘው ገጽታዋ ጠጠር ጥፍርማ ሆኖ የገመል ይመስላል። ገዢዋ ለካሏ ክብ ነው። ክብረቷ የተኪናን ሁለት ጊዜ ይሆናል። እገሮቹ በጣም አጣጥሮ ሲሆኑ ለንግድ ለካሏ ሲን ለመሸከምም አይቻላትም። እንደ ዶሮ ጥቅመ ቢስ የሆነ የጳላ ላባ ላላት። ስትራመድ በዝገታ ሲሆን የምትንከባለል ይመስላል። ከዚህም የተነሳ ለሚንኛውም ለጥቂ እንስሳ የተጋለጠች ነበረች። እንስሳቱ ለሌላን ዕንቁላል አትጥልም።

እነ ሌላ ሌላ በጂጂጂጂ ፖርቱጋሎች የሞሪሸስን ምድር ሲወሩ ይቸን ራሷን የሚተከላከል እንስሳ አይተው ዶዶ ለሏት ተርገሙ ደካማ (Simpleton) ማለት ይመስላል። ፖርቱጋሎችን ተከትለው የገቡ ሰዎች ወደ ሞሪሸስ ጃርት ይዘው በመገባታቸው የዶዶ ዝርያ እነ ሌላ ሌላ ከጂጂጂጂ ጃምሮ ከዓለም ጠፋች።

በአውሮፕላን በረራ

በአውሮፕላን በረራ እስከዛሬ ድረስ ከመሬት ርቀ ወደ ከፍተኛው የአየር ላይኛው በመምጣቱ ለንደኛ የሆነው በረራ ለሊክ ዘንድር ፌዶተብ የተባለ የሶቪየት ኅብረት ተወላጅ ነው። ለሊክ ዘንድር ፌዶተብ ሊጂጂጂ ሊም ፓድሞስኩብኖቦ በተባለ ሰው ከላንደር ፌዶተብ ሊጂጂጂ ሊም ፓድሞስኩብኖቦ በተባለ ሰው ሮፕላን እነ ሌላ ሌላ ነሐሴ ፬ ቀን ፲፱፻፳፯ ባደረገው በረራ ከባሕር

ዳርቻ በላይ ፬፻፲፯፻፲፱ ሜትር ወደላይ በመብረር የዓለምን የከፍታ በረራ ክብረ ወሰን ይዟል።

ከመሬት በከፍተኛ ርቀት ለገደሞ ለረጅም ጊዜ በመብረር የዓለምን ክብረ ወሰን የያዘው ደግሞ ካፕቲን ሮበርት ሲሂስት የተባለ ለሚረካዊ ነው። ሉክሂድ በተባለው የላሚረካ ለየር ን ይል ለውሮፕላን በጂጂጂጂጂ ሚትር ርቀት ለገደሞ ለረጅም ጊዜ በመብረር - ካፕቲን ሂልት የዓለምን ክብረ ወሰን ተቀዳጅቷል።

በጠፈር ጉዞ

በጠፈር ላይ ለረጅም ጊዜ በመቆየት እስከዛሬ ክብረ ወሰኑን የያዙት ሳልዩት ፯ በተባለችው የሶቪየት ኅብረት መንኮራኩር እነ ሌላ ሌላ በ፲፱፻፳፱ ወደጠፈር ተልከው የነበሩት ብላድሚር ልዩኮብና ባለረ ሪዩሚን የተባሉት የሶቪየት ኅብረት ዜጎች ናቸው። ሁለቱ የሶቪየት ጠፈረተኞች በጠፈር ላይ የቆዩት ለ፩፻፳፭ ቀናት ነው። በሌላ በኩል ደግሞ እስከዛሬ በተደረገው የጠፈር በረራ ወደጠፈር ርቀው በመምጣቱ ፲፱፻፳፯፻፳፰፻፴፱ ኪሎሜትር የተጓዙት እነ ሌላ ሌላ በ፲፱፻፳፰ አፖሎ ፮ በተባለች መንኮራኩር የበረሩት ፍራንክ ቦርማን - ጆምስ ሉበልና ዊልያም ለንደርስ የተባሉት ለሚረካውያን የጠፈር ሰዎች ናቸው።

ከተገንጣይ ቡድኖች የተመለሱ ምን ይላሉ?

የኢርትራ ተገንጣይ ቡድኖች ባጠቃላይ በናት አገራቸው በአብዮታዊት ኢትዮጵያና በተለይም በትውልድ ክፍለ ሀገራቸው ሕዝብ - ንብረትና ታሪክ ላይ ያደረሱት ጥፋት - የፈጸሙት በደልና ወንጀል በኢትዮጵያ ታሪክ ውስጥ ምንጊዜም የማይረሳ ጥቁር ነጥብ ሆኖ ለዘመናት ይኖራል። በተለይ በኢርትራ ክፍለ ሀገር ሕዝብ ላይ የፈጸሙት ወንጀል ፀረ-ሕዝብነታቸውንና ለረመኔነታቸውን ብቻ ሳይሆን ድንቁርናቸውንም ጭምር የሚያንጸባርቅ ድርጊት ነው። የመገናኛ መንገዶችን - ድልድዮችንና የስልክ መሥመሮችን አፈራርሰዋል። የኢኮኖሚክና የዲንጋ ውሃ አገልግሎቶችን ልክ እንደውጭ ለረመኔ ጠላት በፈንጂ ይምስሰዋል። ሰፊው ሠርተ አደር ሕዝብ የሚተዳደርባቸውን ፋብሪካዎች በእሳት አጋይተው ብዙውን ሰው ሥራ-ፈተ ለድርገዋል።

ይህ ሁሉ የንብረት ጥፋት - በሕይወት ላይ ካደረሱት የሰረመኔ ገድያቸው ጋር ሲጻጸር ሊምንት ነው። ለኢትዮጵያ ለንድነት የሚታገሉትን የክፍለ ሀገሩን ተወላጆችና ቤተሰቦቻቸውን እያደሉ ባደባባይ ገድለዋል። ገጠሬውን እየዘሩ ለራት ልጆች ለት ሁለት - ሁለት ያሉት ለንዱን፣ ለንድ ብቻ ያለውንም ያንኑ ለንዱን እንዲሰጣቸው "የሰው ግብር" አስገብረዋል። ስለዚህ በብዙ ሺ የሚቆጠሩ ወጣቶች በግብር መልክ እንደተመለሰ መለ በግና ፍየል ከወላጆቻቸው ተነጥቀው ተወስደዋል። ታፍኖ ነው - ተገደው ወይም በተገንጣዮች ጠባብ ስሜታዊ ፕሮፓጋንዳ ተታለው ከተወሰዱ በኋላ አያሌዎቹ ወጣቶች ለማያውቁትና ለማያምኑበት ዓላማ የጥይት እራት ሆነው ቀርተዋል። እንዲሁም ከጦር ግምባር በመሚረከፍ ለውቀው ከተገንጣዩ ቡድን እየ

ጠፋ በፈቃዳቸው እጃቸውን ለላብዮታዊ ሠራዊት በመስጠት ዛሬ ወደ ላብዮታዊት ሊተዮጽዮ የሚገባቸው ወጣቶች ቁጥር ብዙ ነው። ኅብረት የተባለው በየዕለቱ በትግርኛ ቅንቄ ለሥራ ስተማ የሚታተመው ጋዜጣ "ወደ ላብዮታ ሠራር የተመለሱት ድምጽ" በሚል ርዕስ በየዕለቱ ስለላያሊ የቀድሞ ተገንጣይ ቡድን ለባሉት በብዛት ይጽፋል። ተገንጣይ ቡድኖች ምን ዓይነት ለውሬዎች እንደሆኑ - የክፍለ ሀገሩን ገጠራ ምን እንደሚያደርጉት - ወጣቱን ምን እንደሚሠሩት - ፐርፓጋንዳቸው ምን ያህል ርኅሽና ራሱን የሚያጋልጥ እንደሆነ ኅብረት ካቀረፈቸው የገለልባ ታሪኮች ጥቂቶቹ እሆኑ።

ለአንድ ለህያ ጥንት አንድ ብር

"ገበሬውን በአንድ ለህያ ጥንት ለአንድ ብር እንቀርጠው ነበር። ከሚሚረፋ የተነሳም መሬቱን በመፃፋት ለየጠበቀበ ይረገመን ነበር" ይህን ቃል የተናገረው በጆብሐ ቡድን ተመድባ ከመሥራቷ በፊት ሊጣለፍ ሄዳ ከፍተኛ ተምህርት ለመከታተል ምኞት ነበረች የምትለዋ ሕርይቷ በርሄ ነች።

ሕርይቷ የዛሬ-ገደባ ዓመት ለሥመራ ከተማ ተወለደች። በቲጋ ተብሎ በሚጠራው የሊጣሊያ ተምህርት ቤት የ፲ኛክፍል ተማሪ ነበረች። ሕርይቷ ምርጢታዊ ማለት ነው ከፍተኛ የተምህርት ፍላጎት ነበራት። ነገር ግን ተገንጣዮች በፈጠሩት ሕወከት ተምህርት ቤት ተዘጋና ፍላጎቷ ሳይሳካ ቀረ። ዕድልዋ ከተምህርት ቤቱ ጋር እንደተዘጋ ስለገመተች ተምህርቷን በሊጣሊያ ለገር ለመቀጠል ከወላጆቿ ጠፍታ በሱዳን በኩል በገመል ለገር ለቆርጣ ስትጓዝ በጆብሐ ወንበደዎች ተያዘች። "የሚን ልጅ ይሞታል - የሚንስ ልጅ በውጭ ለገር ይንደላቀቃል? ሁላችንም እዚሁ ለመድ እንሆናለን" ለሱ የጆብሐ ቡድን ለባሉት የሕርይቷን ታሪክ ካዳመጡ በኋላ ለአንድ ወር በቁጥጥር ሥር ካቆይዋት በኋላ ያለፍላጉቷ የወታደርነት ተምህርት እንድትወስድና በሊኮናሚ ከፍል ተመድባ እንድትሠራ ለደረጓት።

ሁለተኛው ላብዮታዊ ሠራዊት ተገንጣዮችን በዚያን ጊዜ ከየከተማው ድባቅ መተት ያሳድዳቸው ስለነበረ የደረሰባቸውን የምግብ - የስንቃስንቅና የኑር ችግር ሕርይቷ ዘርዘራ ስታስረዳ "ምግባቸው የማሸላ ንፍር - ቀንም ሆነ ሌሊት የሚለብሱት ለአንድ ልብስ ብቻ እንደሆነና የተገንጣዩ መንጋ ብርድ ልብስ የሚባል ነገር እንደሚያውቅ ተናገራለች። ሕርይቷ ከዚሁ ሁሉ የሚብሰው በድሀ ገበሬዎች ላይ የሚያደርጉት በደልና ገፍ እንዳንቀጠቀጣት ገልጣለች። "ልጄን መንጥቀው ገዳጅ ነው - ወይም ዕጣ ደርሶህል በማለት ለክንቱ ዓላማ በማሰለፍ ለጥይት ይዳርጉታል። ወላጅ ቢቃወም ወይም ልጄን ቢያሸሽ ከብቱን ዘርፈው ይበላሉ ወይም ሸጠው ገንዘቡን ለራሳቸው ይጠቀሙበታል። የጆብሀ መሪዎች ተራ ወንበደውንም በልዩ ልዩ መንገድ ለወፍብደው ለልሆኑ ሲላቸው በዛይማናት - በለውረጃና በነገደክ ፋፍለው እርስ በርስ ያናክሱታል። ራሳቸው ገን በተለያዩ ዘዴ የሚዘርፉትን ገንዘብ በውጭ ለገር በማስቀመጥ የወደፊቱ የስደት ኑሮላቸውን ለማመቻቸት ይሯሯጣሉ። በዚሁ መሠረት ስደት ሕደው የቀሩ መኖራቸው" ን እናውቃለን ስትል ሕርይቷ ለብረርታለች።

በተገንጣዮች ለላዛኝ የወንጀል ወጥመድ ውስጥ ከገቡት ሌላው ገብረ መድኅን ኃይሌ ይባላል። ተወልዶ ካደገበት ውጤት ከተባለው መንደር ለጉቱን ለመጠየቅ ወደኳዕቲት ከተማ ሲጓዝ

ራሱን ጀብሐ እያለ የሚጠራው ተገንጣይ ቡድን ለባሉት ያገኘታል። ልቀቁኝ ብሎ ቢለማመጥም ቢያለቀስም ፍንክኝ ሌላ ሉም። ከቡድኖቹው ጋር ሊያስልፉት ለስገድደው ወሰዱት። በዚያን ጊዜ ዕድሜው የ፲፩ ዓመት ሕፃን ነበር።

በገድ ተይዞ ከተወሰደ በኋላ ቀናፍና ከተባለ መንደር ይደርሳሉ። ከዚያም ከብዙ ሳምንታት የእገር ጉዞ በኋላ ከክሰላ ለጠገብ ከሚገኝ ከባርካ በጣም ፋቅ ከሆነውና ልዩ ስሙ ሉኩይብ ከተባለ ለካባቢ ይገባል። ሥፍራው ሌሎች ታፍነው የተወሰዱ ሕፃናት የሚጠራቀሙበት ነበር። በዚያ ጉዞው ሕፃኑ ሶስት ለውሬዎችን ማለት ለካለ ጉዛይን - ሠራዩንና ምዕራባዊ ቀላን በእገሩ ለቆርጦ ነበር ማለት ነው።

"በዚህ በለጋው ዕድሜዬ የገጠመኝ ሁሉ የክፋና የመረረ እርር በቃላት መገለጽ ለልቸልም" የሚለው ገብረ መድኅን ኃይሌ ከሌሎች ሕፃናት ጋር በታረክበት መንደር ውስጥ ለጥቂት ጊዜ እንደቆየ የእኩክ በሽታ ይገባል። በከክ ለተጉሳቀሉት ሕፃናት ቀኑ ያለፈበት የታሸገ የወተት ጻቂት ተበጥብጦ ተሰጣቸው። ያንን ከጠጡ በኋላ በሙሉ የተቀማጥ በሽታ ሲለክፋቸው ብዙ ሕፃናት በዚሁ የተነሳ ለለቁ።

ገብረ መድኅን ለጋጣሚ ሆኖ ከእኩኩም ሆነ ከድንገተኛው የተቀማጥ በሽታ ተረፈ። ነገር ግን ከጥቂት ጊዜ በኋላ ሻዕ ቢያና ጀብሐ እርስ በርስ በመዋጋታቸውና በመተላለቃቸው የሰው ኃይል እጥረት ደርሷል ተብሎ ሕፃናቱ መሣሪያ ተሰጥቷቸው በየብርጌዱ በመደላደል ለውጊያ ተሰለፉ። በዚሁ ሁኔታ እንደተዘጋጀ ገብረ መድኅን የተሳተፈበት የርስ-በርስ ጦርነት ከርከበት በተባለ ሥፍራ ይከፈታል። "ለመጀመሪያ ጊዜ በጦርነት መሳተፊ ነበር። ከያለበት የተተኩሰው ጥይት በላየ ላይ እያገፈፈ ሲያልፍ ይሰማኛል። የከባድ መሣሪያ ጥይቶች ከለጠገቢ ይወድቁ ነበር። እናቴንና ለባቴን ፍፍቂ ስለነበር ዕንባ ተናኝቶኝ። ጀብሐ ለስገድዳ ከወሰደችኝ ቀን ጀምሮ የወላጆቼ ፍፍቀት በየቀኑ ጠነከረኝ። በዚያች የጦርነት ዕለት የተሰማኝን በቃል ልገልጸው ለልቸልም... " ይላል ገብረ መድኅን ለኅብረት ጋዜጣ በሰጠው ቃለ መጠይቅ።

ሌላው ከተገንጣዮች መድረክ የተመለሰው ወጣት "መጀመሪያ ተማሪ በኋላ ገበሬና በመሠረታዊው ተራ ወንበደ የነበረው የጸጂ ዓመት ወጣት የሆነው ዱቀባይ ተስፋ ሥላሴ ይባላል። የገብርና ሥራ የጀመረው ተገንጣዮች በፈጠሩት ውዝግብ ተምህርቱን በማቋረጥ ነበር። ወደ ውንብድና የተሠማራው ደገም የዕረ-ለንደነት ወገኖች "ለገራችን በሊምፔሪያሊስቶች ተወራሽና ገዳጅክን መወጣት ለለብህ" ብለው ስላስገደዱት ነበር።

ዱቀባይ እ፡ ለ፡ ለ፡ በጽፍ/፪/፲፱፻፸፱ ወደ በረሀ ገብተ፤ የወታደራዊና የፖለቲካ ተምህርት ከተሰጠው በኋላ ተራ ተዋጊ ሆኖ ተመደበ። በዚያን ጊዜ የተገነዘበውን በትዝብት በንደትና በጸጸት ሲገልጽ እንዲህ ይላል። "ተገንጣዮች የቆሙት ለገለሰቦች እንጂ ለሕዝብ ጥቅም ለይደለም። ከተውገም ድርጊታቸው ሁሉ ዕረ-ሕዝብ ነው። ገንዘብ ለዋጡ - ምግብ ለቆርቡ - ስንቅ ስንቁልን በማለት ደሀውን ገበሬማስቃየት ልማዳቸው ነው። ሕዝቡ የራሱን ኑር ትተ፤ ነፃ የጉልበት ሥራ እንዲያበረክቱላቸው ያስገድዳሉ። በተረፈም ሕዝቡ ቢሰደድ - ቢቸገርና ከሰላማዊነት ርው ቢፈናቀል ደንታ የላቸውም። ስለሆነም ዛሬ በሙሉ ኃይሉ ሊቃወማቸውና ሊያሳድዳቸው መጀመሩን ልረዳ ችያለሁ።"